

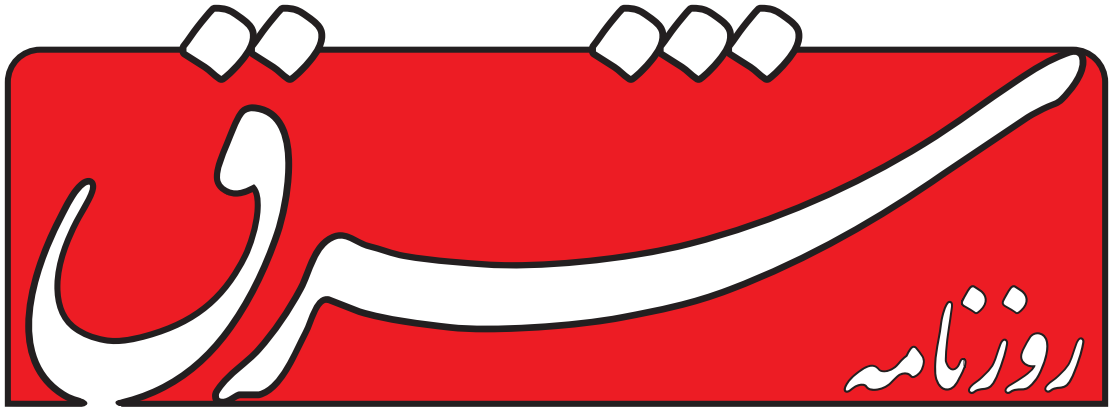
رئیس جمهور تأکید کرد:

آمادگی برای ورود منابع ارزی آزادشده به تبادلات مالی

گروه سیاست: در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با توجه به نزدیک شدن به مراحل پایانی مذاکرات احیای توافق برجام و روند موجود در این زمینه، بانک مرکزی گزارشی از تمهیدات در نظر گرفته شده برای فعال سازی منابع ارزی بلوکه شده...

صفحه ۳

چهارشنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۰ • ۱۲ ذی القعدة ۱۴۴۲ • ۲۳ ژوئن ۲۰۲۱

یادداشتی از عباس آخوندی

آرای باطله و ضرورت مسئولیت پذیری ناظر و مجری

گروه سیاست: میزان آرای باطله، پدیده انتخابات ۱۴۰۰ بود که جای توجه و واکاوی سیاسی و اجتماعی دارد. در این یادداشت پذیرش مسئولیت حقوقی و اجتماعی از سوی نهادهای ناظر و مجری انتخابات که نقشی تعیین کننده در به وجود آوردن...

صفحه ۵

سال هجدهم • شماره ۴۰۳۳ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

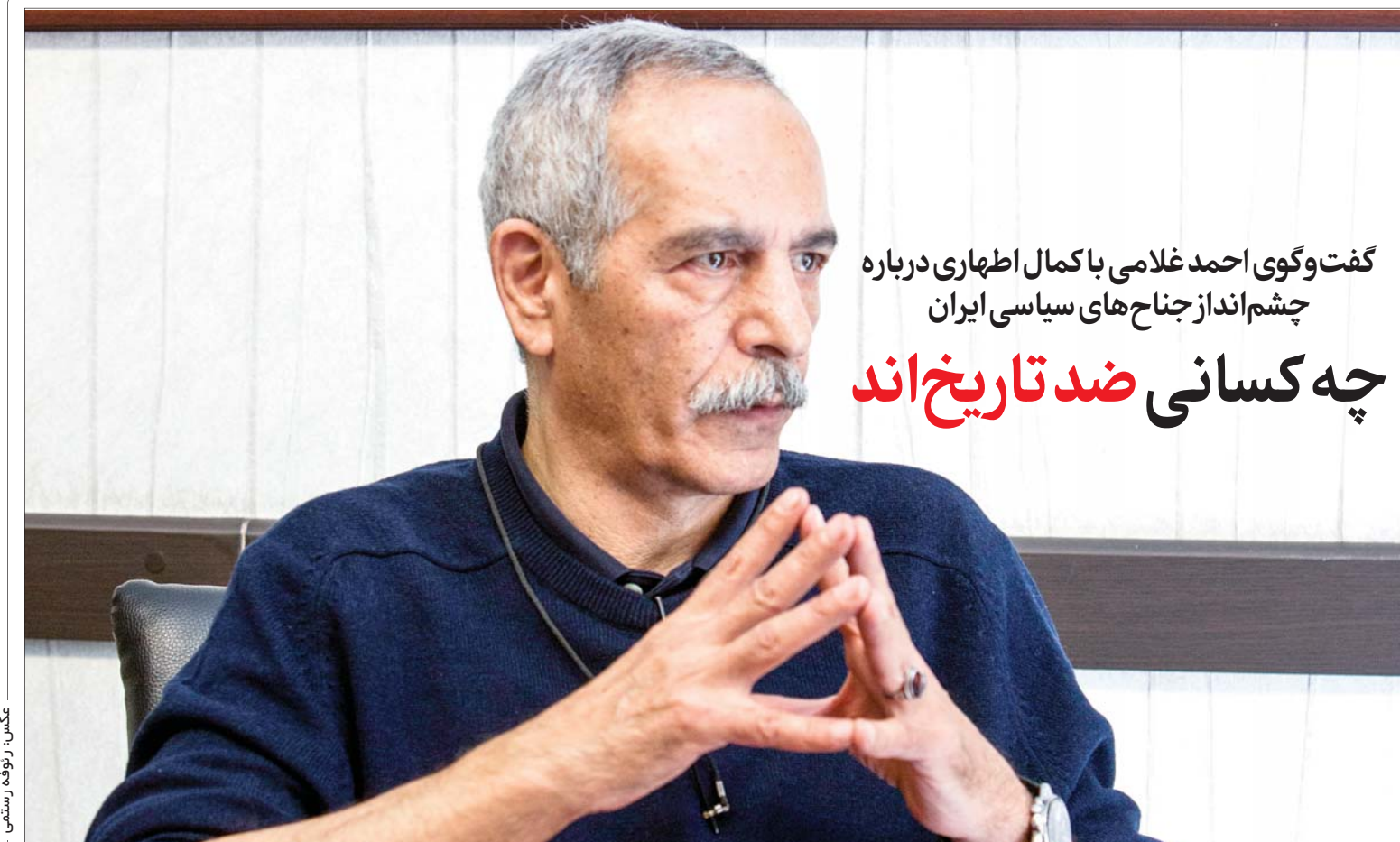
آرای باطله به روایت دیگر

حمزه نوذری - جامعه شناس و استاد دانشگاه

در این دوره از انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی شهر و روستا آرای باطله مسئله اساسی و مهمی شده است؛ به گونه ای که دولتمردان، پژوهشگران و عموم مردم علاقه مند هستند بیشتر درباره آن بدانند. این مسئله چنان چالش برانگیز شده است؛ که در برخی متون از آرای باطله به عنوان رتبه دوم انتخابات ریاست جمهوری یاد می شود یا گفته می شود در شهر تهران بیش از ۱۲ درصد آرا، باطله بوده است. جنبه عجیب و مهم مسئله این است که در برخی شهرهای بزرگ تعداد آرای باطله از آرای منتخب اول این شهرها بیشتر و گاهی دو برابر بوده است. مثلاً آرای باطله شورای اسلامی شهر کرج ۱۶ هزار بیش از آرای نفر اول گزارش شده است. فقه دقیق این مسئله نیازمند پژوهش علمی است. اما مهم ترین فرضیه ای که این روزها در رسانه ها مطرح شده، این است که رأی دهندگان علاقه مند به مشارکت و دموکراسی هستند اما به جهت اینکه نماینده یا فردی در میان نامزدها نداشته اند، رأی سفید داده اند یا به کسانی غیر از افراد تأیید شده رأی داده اند. با این فرضیه، دلیل اصلی به نهادهای تعیین صلاحیت ها برمی گردد. اما به نظر می رسد فرضیه مهم دیگری و از زاویه متفاوتی می توان برای تحلیل این مسئله مطرح کرد؛ فرضیه ترس. ترس از دست دادن فرصت های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، بخشی از فرضیه ای که در رسانه ها منعکس شده درست است؛ یعنی چون افراد نماینده ای نداشته اند، نام افراد دیگر را نوشته یا رأی سفید داده اند اما اینکه این افراد دوستدار دموکراسی هستند و برای پاسداشت آن مشارکت کرده اند، قابل نقد است. دولتمردانی که مدام دوگانه سازی می کنند و کسانی را که رأی نمی دهند ضد نظم موجود و طرفدار استبداد می دانند، نقش مهمی در افزایش آرای باطله دارند. این تهدید که ممکن است نیروی غیر تلقی شوند، برخی را به سمت رأی دادن سوق می دهد در حالی که نماینده های در میان کاندیداها ندارند. افرادی که شغل تثبیت شده ای ندارند یا قراردادهای کاری کوتاه مدت دارند یا امید دارند در سازمان رسمی مشغول به کار شوند، رأی می دهند که به خاطر رأی ندادن از کار بی کار نشوند یا فرصت اشتغال را از دست ندهند. برخی یارانه بگیران نگرانند که این منبع اقتصادی ناچیز را با رأی ندادن از دست بدهند. مفهوم احساس ترس از دست دادن منابع و منافع، فرضیه ای است که می توان برای افزایش آرای باطله مطرح کرد. لازم است این دوگانه انگاری و گسترش این تفکر را که کسانی که رأی نمی دهند غیر هستند، متوقف کنیم. افرادی که رأی باطله می دهند احساس می کنند که نمی توانند از میان افراد موجود نماینده ای انتخاب کنند که تغییر ایجاد کند اما در عین حال نگران سرنوشت شخصی شان هستند. این احساس و طرز تلقی که رأی ندادن باعث از میان رفتن فرصت های شغلی می شود، ربطی به سیاست های کلان کشور ندارد و تاکنون نه در قانون و نه در استخدام ها و جذب و... کسی به خاطر رأی ندادن طرد و محروم نشده است اما سخنان برخی دولتمردان و سیاستمداران این شایعه را در میان گروه های مختلف اجتماعی شدت می بخشد. دولتمردانی که تریبون دارند نباید این احساس ترس را در جامعه رواج دهند و باعث نگرانی شوند؛ در حالی که در قانون کشور و رویه های اجرایی و اداری رأی ندادن موجب از دست دادن منابع و فرصت ها نمی شود.

صفحه ۳

عکس: روفقه رستمی

چرا اموال نامشروع مسئولان اعاده نشد؟

ماجرای اموال ۲۰۰ هزار میلیاردی

گفت وگویی احمد غلامی با کمال اظهاری درباره چشم انداز جناح های سیاسی ایران

چه کسانی ضد تاریخ اند

صفحه ۶

یادداشت

آتش جنگل ها هم از سرمای تبلیغات نکاست

که به جان زاگرس افتاده، اکنون به کوهها و مراتع خوزستان هم رسیده است. در هفتمین روز از خرداد ۱۴۰۰، جنگل های سردهشت در آذربایجان غربی دچار حریق شد و ۷۰ هکتار از مراتع نیمه مشجر و درختان جوان سوختند. هم زمان با این مناطق، «خانه خل»، «ریط» و «قلعه رش» نیز به وقوع پیوست. در سه ماهه گذشته تنها در استان های جنگل های بلوط زاگرس، فضای پیرامون را تیره و چشم دلسوزان سرزمین ما را اشک آلود کرده بود. شگفتا که لهیب این شعله ها، اندکی به فضای تبلیغات و مناظره مدعیان مدیریت دستگاه اجرایی سر نکشید و از خشکای کولرهایشان نکاست. نامزدهایی که مجموعاً حدود هزارو ۷۰۰ دقیقه تنها در قالب امکانات صداوسیما جمهوری اسلامی از خود، آینده پروتق برنامه هایشان و از نقاط ضعف و قوت و حتی مدارک تحصیلی یکدیگر گفتند؛ اما بسیار ناچیز و ناروشن به راهبردها و تمهیدات مورد نظرشان برای بخش کشاورزی و پایداری بستر حیات لرزان کشورمان اشاره کردند. در سه ماهه بهار امسال نزدیک به سه هزار مورد آتش سوزی در نقاط مختلف مرتعی و جنگلی کشور رخ داده است. در خلال ماه خرداد مراتع و کوهستان های بسیاری در استان کهگیلویه و بویراحمد، طعمه حریق شد و در پنج آتش سوزی بزرگ در منطقه «شاه بهرام»، «شکار ممنوع کوه لار»، «کوه دیل» در گچساران و «سرابگروه» شهرستان جرم، بیش از هزار هکتار از مراتع و نهالستان ها سوخت. آتشی

عبدالحسین طوطیایی پژوهشگر کشاورزی

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

بازی الگوی کشت و تحویل حجمی آب

محصول وجود نداشته، گرفت؟ چگونه می توان از میان محصولات موردنظر دولت که قرار است در یک دشت کشت شود، اجازه کشت محصولات پردرآمدتر و کم درآمدتر را توزیع کرد؟ اگر شرایطی پیش آمد و کشاورز از کشت محصول قید شده در الگوی کشت ضرر کرد، چه کسی پاسخخ را می دهد؟ تجربه های مشابه قبلی برای ممنوعیت در محصولات برنج و چغندر قند توان اعمال داشتند؟ طرح این سؤالات در شرایطی است که الگوی کشت مصوب شده را تکلیف بر دوش کشاورزان بدانیم. ولی اگر الگوی کشت موردنظر توصیه است و نه تکلیف، علاوه بر سؤالات فوق باید پرسید که عکس العمل های کشاورز به توصیه های بی شمار قبلی چه بوده است؟ تحویل حجمی چطور؟ حتی در پیشرفته ترین کشورها نیز محدودیت های جدی برای اندازه گیری آب مخصوصاً در آب های سطحی وجود دارد؛ چه برسد به نهی های سنتی، در شرایط کشاورزی ایران صدها هزار نقطه برداشت آب سطحی وجود دارد که آب آن میان بهره برداران خرد تقسیم می شود. چه زیرساختی می تواند میزان برداشت آب آنها را به طور دقیق مشخص کند و از آن مهم تر بر اساس چه قاعده دولتی قابل پذیرشی قرار است میزان آب تحویلی به آنها مشخص شود؟ به لحاظ امکان اندازه گیری از جنبه فنی، چاهها شرایط ساده تری دارند؛ زیرا آب از درون لوله خارج می شود و می توان کنتور را در مسیر لوله نصب کرد. اما وقتی در همین مسئله به ظاهر ساده، دقیق تر می شویم با این واقعیت مواجه می شویم که تقریباً به تعداد چاه های پروانه دار کشور، چاه فاقد پروانه شناسایی شده است. با آنها تاکنون چه کار توانسته ایم بکنیم؟ اگر توان محدود کردن آب را داریم و این کار صلاح است، چرا منظر الگوی کشت هستیم؟ قرار است بگویم منابع آب تجدیدپذیر هر محدوده چقدر است که بر اساس آن الگوی کشت تهیه کنیم که بر مبنای الگوی کشت به میزان آب تجدیدپذیر، به کشاورزان تحویل دهیم؟ چنین دوری لازم است؟ اما مسئله بنیادی دیگر که در سطحی متفاوت وجود دارد، این است که اندازه گیری حجم آب در تمامی نقاط برداشت، چقدر اهمیت دارد؟ امروزه پذیرفته شده است که شیوه های متفاوت استفاده از آب بر میزان مصرف واقعی (تبخیر و تعرق) و به تبع آن برگشت به چرخه آب مؤثر است و آنچه اهمیت دارد، تبخیر و تعرق است و نه برداشت آب. حتی اصرار بر محدود کردن برداشت آب، می تواند تأثیر مضاعفی بر کشاورز برای یافتن راهکارهایی جهت افزایش تبخیر و تعرق با آب تحویلی کمتر داشته باشد.

سروش طالبی اسکندری پژوهشگر آب و توسعه

ادامه در صفحه ۲

تترها

پیشگامی آرای باطله در انتخابات شوراها

صفحه ۹

مردم در سرازیری قیمت در سرانیشی

گزارش میدانی «شرق» از وضعیت اجاره بها در تهران

صفحه ۵

صادرات معکوس در فوتبال ایران!

صفحه ۱۱

باید دید ادعاها را تا چه حد پیگیری می کنند

صفحه ۴

گفت وگو با علی اصغر غروی درباره شهید چمران روایت آخرین دیدار

صفحه ۲

حرف اول

درس های انتخابات ۱۴۰۰

مهدی قدیمی

انتخابات ریاست جمهوری دوره سیزدهم ایران در روز جمعه ۲۸ خرداد سال ۱۴۰۰ برگزار شد. من به عنوان یک شهروند از حق شهروندی خود استفاده کرده و به کاندیدای مورد نظر من رای دادم. به عنوان یک داور بی طرف، همواره معتقدم باید از هر نوع واقعه سیاسی، اقتصادی و اجتماعی برای تاریخ درس گرفت. درباره این انتخابات بحث های سیاسی زیادی بین جناح های سیاسی داخلی و خارجی انجام شد که این بحث های سیاسی به خودی خود ارزشمند بوده و باعث رشد و بلوغ سیاسی جامعه می شود. در این ارتباط می توان به چند فرضیه اصلی اشاره کرد:

فرض اول: تحولات اجتماعی یک امر تدریجی بوده و نمی توان یک شبیه ره صدساله پیمود. به عبارت دیگر، تحولات اجتماعی بسیار کند، آهسته و بطئی انجام می پذیرد تا حدی که به نظر ساکن می آید. اما تحولات اجتماعی واقعاً وجود دارند و گاه به آهستگی و گاه با شتاب خود را نشان می دهند.

فرض دوم: توسعه یافتگی و دموکراسی یک نقطه مشخص نیست که جوامع انسانی باید به آن برسند؛ بلکه یک فرایند است که تمامی جوامع انسانی روی یک بردار با جهت مشخص در حال حرکت به سمت توسعه یافتگی و دموکراسی هستند. در واقع دموکراسی و توسعه یافتگی یک امر نسبی است که میزان و کیفیت آن از جامعه ای به جامعه دیگر متفاوت است.

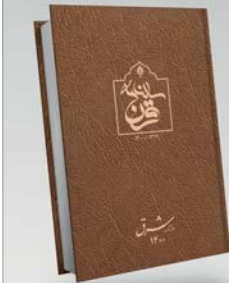
فرض سوم: معتقدم که نظام اجتماعی ایران، یک جامعه در حال گذر از حالت سنتی به حالت مدرن است. هر چند به عنوان یک جامعه شناس به قواعد تضادهای اجتماعی واقف هستم، امیدوارم این گذر به صورت مسالمت آمیز و با کمترین هزینه مادی و معنوی طی شود.

فرض چهارم: معتقدم که کشور ایران، برای همه ایرانیان است و باید از این مام میهن همگان پاس داشته اند و تحویل ما داده اند، ما نیز باید از آن به خوبی مراقبت کنیم و به نسل های بعدی تحویل دهیم. هر درد و مشکلی که کشور ما داشته باشد، باید آن را درد و مشکل خودمان بدانیم.

با این فرض های چهارگانه که به عنوان یک مقدمه بیان شد، درس هایی که باید از این انتخابات برای تاریخ گرفت، به شرح زیر است...

ادامه در صفحه ۴

روزنامه شرق منتشر کرد

جامع ترین تقویم فرهنگ، هنر و رسانه همراه با ۱۰۰ عکس رویداد مهم قرن

قیمت: ۶۰ هزار تومان
تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

انالله و انا الیه راجعون

مر اسم یادبود مادری مهربان و فرهیخته

مر حومه مغفوره شادروان حاجیه خانم فاطمه عبادی

(مادر فرزندان رحیم، رحمان، رفیع، ثریا و ساره)

زمان: پنجشنبه سوم تیرماه ۱۴۰۰ از ساعت ۱۸ الی ۱۹:۳۰ مکان: خیابان شهید باهنر (نیاوران) - مجتمع فرهنگی شهید باهنر

مراسم در فضای باز با رعایت پروتکل های بهداشتی برگزار می شود.

ادامه در صفحه ۲